



**Aan**  
Tweede Kamer der Staten-Generaal  
Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid  
T.a.v. E.E. van den Broek  
Postbus 20018  
2500 EA Den Haag

**Datum**  
23 mei 2023

**Behandeld door**  
Elvire Biegel

**Betreft**  
Position Paper STAP-budget ten behoeve van de commissie  
Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het rondetafelgesprek  
op 25 mei 2023

**Kenmerk**  
220523/01

**Telefoon**  
(020) 5791600

**E-mail**  
e.biegel@rocva.nl

### **Het ROC van Amsterdam – Flevoland deelt de ambitie voor leven lang ontwikkelen**

Het mbo is de motor van onze economie. Goed opgeleide vakmensen zijn cruciaal voor belangrijke ontwikkelingen zoals de energie- en klimaattransitie en de zorg. Daarbij verandert de arbeidsmarkt van nu en de toekomst continu. Dat vraagt om actieve en kritische burgers en vakmensen die wendbaar en weerbaar kunnen inspelen op snelle veranderingen in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

Om hieraan bij te dragen ondersteunt het ROC van Amsterdam-Flevoland (ROCvA-F) daarom - net als andere mbo-opleiders - werkenden en werkzoekenden ook na hun opleiding en tijdens hun loopbaan bij verdieping, bij- en omscholing. Hierin werkt het ROCvA-F intensief en duurzaam samen met het werkveld en belangrijke partners als gemeenten en het UWV. Het ROCvA-F heeft hierdoor goed zicht op het onderwijs en opleidingsaanbod dat aansluit bij de behoeften van de arbeidsmarkt en burgers in onze regio's.

Zoals op de website van de Rijksoverheid te lezen valt is de doelstelling van het STAP-budget om om- en bijscholing te stimuleren waardoor werkenden en werkzoekenden meer kans hebben om hun baan te behouden of een nieuwe baan te vinden. Die ambitie waardeert ROCvA-F zeer, ook gegeven het stimuleren van een permanente leercultuur in Nederland.

### **Hoewel nog het nodige aan te merken is bood STAP belangrijke kansen**

In de praktijk merken we dat nog veel hordes te nemen waren (zijn) voordat deze ambities ook gerealiseerd worden. De MBO Raad heeft daar diverse verbetervoorstellen voor gedaan die wij onderschrijven: zie het persbericht<sup>1</sup> en de input op de STAP-regeling via de internetconsultatie<sup>2</sup>.

Ook bij het ROCvA-F merken we deze hobbels in de praktijk. Honderden burgers hebben zich bij ons ingeschreven maar slechts een klein deel heeft uiteindelijk het STAP-budget kunnen aanvragen en gehonoreerd gekregen. De redenen waarom dat niet gelukt is zijn bekend: onder andere een niet

---

<sup>1</sup> <https://www.mboraad.nl/nieuws/mbo-raad-schrappen-stap-budget-zonder-alternatief-slechte-zaak-voor-mbo%E2%80%99gers>

<sup>2</sup> Internetconsultatie wijziging subsidieregeling STAP-budget Reactie MBO Raad, 24 januari 2023

klantvriendelijk en hoogdrempelig aanvraagstelsel, te weinig scholingsbudget in verhouding tot het aantal aanvragen en een breed opleidingsportfolio waaruit gekozen kon worden.

Tegelijk ervaren we ook de kansen. Het grote aantal aanmeldingen bevestigden ons dat er een grote behoefte is aan vakinhoudelijke bij- of omscholing. Ook burgers met een smallere beurs of werkzaam bij een werkgever waar ontwikkeling niet goed in de CAO is geregeld kregen de kans om zich te ontwikkelen. Ook waren er mooie voorbeelden waarbij we samen konden werken met maatschappelijke organisaties als het Leger Des Heils en UWV om STAP-budget geoormerkt in te zetten voor mensen die (re-)integreren op de arbeidsmarkt.<sup>3</sup>

Het STAP-budget kon daarmee een impuls zijn voor een permanente leercultuur en een leven lang ontwikkelen, en specifiek voor doelgroepen die het soms toch al lastig hebben op onze arbeidsmarkt.

### **Maak gebruik van deze ervaringen voor een verbeterde stimuleringsregeling**

De vele aanvragen bevestigden ons dat er grote behoefte is aan ontwikkeling. Onze oproep is om niet direct het hele STAP-budget weg te bezuinigen (en het kind met het badwater weg te gooien) maar in plaats daarvan STAP te ervaren als een opstap naar een flink doorontwikkelde en betere stimuleringsregeling. Hierbij kunnen we gebruik maken van de ervaringen met STAP en van de infrastructuur die al is opgebouwd.

Nog beter zou het zijn wanneer werk gemaakt wordt van het oorspronkelijke idee van leerrechten, waarbij degenen die het meest baat hebben om zich kansrijk te kwalificeren voor de arbeidsmarkt ook gestimuleerd worden tot om- of bijscholing en dan ook gegarandeerd toegang hebben tot die scholing. Ook dit vraagt om een forse doorontwikkelde regeling gericht op de kwaliteit van de opleiding én op hen die minder kansen op de arbeidsmarkt hebben.

Samengevat doet ROCvA-F daarom de volgende aanbevelingen voor deze verbeterde stimuleringsregeling:

1. Een vorm van het STAP-budget moet voor iedereen toegankelijk blijven, maar zorg - gezien de maatschappelijke relevantie – dat meer middelen beschikbaar komen voor werkenden of werkzoekenden met maximaal een mbo niveau 4-opleiding en anderen die minder kansen hebben op de arbeidsmarkt.
2. Zet geoormerkt (STAP) budget in voor een gericht en kwalitatief opleidingsaanbod. Denk dan bijvoorbeeld aan:
  - a. Opleidingen op maximaal mbo-4 niveau die leiden naar een erkend mbo-diploma of erkende delen van een mbo-kwalificatie (zoals mbo-certificaten)
  - b. Opleidingen binnen bepaalde kraptesectoren en maatschappelijk relevante beroepen

---

<sup>3</sup> [ROCvA-F werkt samen met Leger des Heils](#)

- c. Associatie Degree (AD) opleidingen, verdiepend vakmanschap
  - d. Cursussen/trainingen gericht op vakvaardigheden
3. Vereenvoudig het aanvraagproces voor scholingsbudgetten voor burgers/werknemers sterk, zodat degenen die het meest baat hebben bij scholing altijd toegang hebben tot kwalitatieve, goede opleidingen gericht op de vraag van de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door:
- a. Verhoog het budget zodat ook arbeidsmarktrelevante meerjarige (mbo) opleidingen mogelijk worden en verhoog daartoe ook het individueel aan te vragen budget.
  - b. Hanteer het uitgangspunt dat elke burger éénmaal in de vier jaar een gegarandeerd recht heeft op budget. Doe dat via een systeem van regressieve leerrechten<sup>4</sup>.
  - c. De opleiders zorgen zelf voor de verrekening. Achteraf vindt de verantwoording plaats.
  - d. Na inschrijving voor een opleiding moet het voor burger meteen duidelijk worden of het budget wordt toegekend.
  - e. Vraag een beperkte, eigen bijdrage van de burger in het kader van intrinsieke motivatie en het voorkomen van no-show.

Met bovenstaande aanbevelingen kan een nieuwe stap gemaakt worden, leren we van de ervaringen met het STAP-budget en wordt de kans vergroot dat meer burgers die het daadwerkelijk nodig hebben een waardevolle opleiding kunnen volgen. Hiermee zorgen we ervoor dat we verder werken aan een gezonde leercultuur in Nederland waar leven lang ontwikkelen de norm is en die bijdraagt aan een duurzame, sociale en economische samenleving.

Het ROCvA-F heeft, net als andere door OCW erkende mbo-instellingen, een stevige basis om verder vorm te geven aan deze belangrijke ambities. Met deze doorontwikkeling kan hier verder vorm aan worden gegeven.

ROCvA-F denkt hier graag verder over mee.

#### **Bijlage:**

- Internetconsultatie wijziging subsidieregeling STAP-budget Reactie MBO Raad, 24 januari 2023

---

<sup>4</sup> [https://www.seo.nl/wp-content/uploads/2020/04/2018-114\\_Leerrechten\\_doorgerekend.pdf](https://www.seo.nl/wp-content/uploads/2020/04/2018-114_Leerrechten_doorgerekend.pdf)